

■ De Mookerheide: rust en ruimte. Dat was lang geleden wel anders. foto Theo Peeters

Loop naar de Mookerheide

De Stichting Huys te Moock gaat het rijke verleden van het dorp aan de rivier zichtbaar maken.

door Hans Peeters

MOOK - Loop naar de pomp, de maan óf naar de Mookerheide. Drie uitdrukkingen die op hetzelfde neerkomen: verdwijnen! Die verlaten, golvende Mookerheide met z'n weidse vergezichten op de bewoonde wereld, is dan ook een prima plek om te verdwijnen; even loskomen van het aardse bestaan daar beneden. Napoleon zou rond 1800, turend over de Nijmeegse stuwwal, gefluisterd hebben: „Het is dat ik dit prachtige landschap reeds bezit, anders zou ik het vandaag nog overerven.“ De Mookerheide is de plek waar het door de eeuwen heen op z'n

zachtst gezegd nogal heet aan toe is gegaan. Kennelijk een ideaal landschap om een robbertje te vechten. De Romeinen en de Germanen vochten elkaar er in de eerste eeuwen na het begin van de Christelijke jaartelling al de tent uit. In 1574 troffen de Spanjaarden en de legers van Oranje elkaar hier tijdens de roemruchte Slag op de Mookerheide. Vanaf 1672 rukten de Fransen via de hei op naar het noorden, en tijdens de Tweede Wereldoorlog zuchtte het Rijk van Nijmegen onder het nazi-juk. Ooit gelezen over Kiste Trui? Het Mookse vrouwtje dat vergeefs op de hei naar een schatkist zocht? Ooit gehoord van de dolende zie-

len, die als sinistere blauwe dwaallichtjes aan de voet van de Mookerheide door het nachtelijk duister zweefden? De Mookerheide kan met recht bogen op een rijke historie. Die historie is het volgens de onlangs opgerichte stichting Huys te Moock waard om uit de mottenballen gehaald te worden. Iedereen heeft weleens gehoord van de Tachtigjarige Oorlog, maar waarom duurde die strijd nou eigenlijk zo lang? En waarom raakten de troepen van Lodewijk en Hendrik van Nassau, broers van Willem van Oranje, uitgerekend op de Mookerheide slaags met de Spanjaarden? Boeiende vragen, waarop Huys te Moock de komende jaren antwoord gaat geven. De bedenkers dromen van een bezoekersruimte in het dorp waar de geschiedenis met behulp van moderne digitale technieken zichtbaar gemaakt wordt. In 2018 wordt de Slag op de Mookerheide als het even meezit - uiteraard gespeeld - dunnetjes overgedaan. Het dorp zelf

vormt dan het decor van een zestiende eeuwse festival met een historische markt, verhalenvertellers, muzikanten, weerwolven, tovenaars en heksen. Niet alleen op de Mookerheide, ook op andere relictten uit het verleden van de kop van Limburg worden wat Huys te Moock betreft de

komende jaren de schijnwerpers gericht: de ruïnes van het voormalige vestingwerk Gennepershuis bij Milsbeek bijvoorbeeld, maar ook de Nijmeegse Antonispoort waar de Mookse strijdheer Maarten Schenk van Nydeggen het katholieke bolwerk Nijmegen trachtte te heroveren.

HUYS TE MOOCK

- De Stichting Huys te Moock wil de rijke historie van Mook en Middelaar voor een breed publiek openleggen.
- De stichting vraagt met name aandacht voor de Tachtigjarige Oorlog en de Slag op de Mookerheide (1574).
- Op maandag 14 april wordt een plaquette onthuld bij het beeld van de legendarische Kiste Trui op het Raadhuisplein in Mook. De plaquette vraagt aandacht voor het feit dat de roemruchte Slag op de Mookerheide 440 jaar geleden losbarstte.
- Op maandag 21 april, tweede paasdag, presenteert Huys te Moock de thematische wandelroute 'Loop naar de Mookerheide'. De wandeling start om 12.00 uur op het Raadhuisplein.
- De stichting presenteert in 2015 een digitaal te downloaden historische wandeling over de Mookerheide.
- Vanaf 2018 moet er in Mook een tweemaal festival plaatsvinden waarin de Slag op de Mookerheide centraal staat.

■ Op het Raadhuisplein in Mook herinnert het bronzen beeld van Kiste Trui aan de Slag op de Mookerheide. Mookse Trui zocht een levenslang naar de krijgskas die het Oranje leger op de Mookerheide achtergelaten zou hebben. Trui was ervan overtuigd dat de schatkist, waarin het soldij van de soldaten zat, tot het randje gevuld moest zijn met florijnen en dukaten. Gewapend met een steekschop en een bats trok Trui bij nacht en ontij de hei op om de schatkist te zoeken. Trui vroeg de plaatselijke pastoor om het rode duiveltje dat de geldkist bewaakte, te bezweren. Kiste Trui bleef graven tot aan haar dood.

■ In de Mookse buurtschap De Mortel staat een spierwit Mariakapelletje, gewijd aan Onze Lieve Vrouwe van de Dwaallichtjes. In de achttiende eeuw zagen de bewoners van de Mortel regelmatig flakkerende vlammetjes in de moerasen aan de voet van de Mookerheide. De bewoners waren er van overtuigd dat de blauwe vlammen dolende zielen waren van gesneuvelde Spaanse soldaten die na de Slag op de Mookerheide geen zielenrust hadden kunnen vinden. De buurtschap bouwde een kapelletje met Mariabeeld en smeekte de Heilige Maagd om een oplossing. Prompt doofden de dwaallichtjes.

